

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:
În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

CE E NOU?

La Români.

— *Academia română*, care își are sediul în București și care e alcătuită din floarea cărturarilor români aflători în toate țările — și-a ținut adunarea cea mare sub presidența regelui României M. S. Carol I. Regele-president a deschis adunarea cu o cuvântare plină de învățături și îmbrăcată în haina dragostei față de istoria și neamul românesc.

În adunarea aceasta s'au ales ca membrii noi ai Academiei doi fruntași români din Ungaria și anume: dl *Ioan Bian* originar din Făget, (sat în apropierea Blajului, în Ardeal) de present bibliotecarul Academiei române în București; și dl *Enea Hodoș*, original din Zarand, de present profesor în Caransebeș.

— *Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român*, ce-și are centrala în Sibiu și are ca membrii pe toți românii de bine din Ardeal, Bănat,

Maramureș și părțile Ungurene — s'a apucat deja de zidirea palatului numit »*Casa națională*«. Casa națională să zidește în Sibiu — în apropierea internatului de fete al »*Asociațiunii*«. Menirea »*Căsu națională*« este să adăpostească în lăcașurile sale: Asociațiunea noastră, biblioteca și muzeul național și să ne primească în salele ei mari teatrul, conferențele și petrecerile românești.

Planul e mare și scump — dar scopul, ajutat de dragostea de neam va învinge greutatea. Inima caldă a fiilor neamului nostru și până acum a dăruit, pentru Casa națională peste o sută mii de coroane. Dar' nici suma asta nu este îndestulătoare — pentru casa unui neam întreg. De aceea comitetul »*Asociațiunii*« face acum din nou apel la românii de bine să dea din prisosul lor pentru casa națională și pentru muzeul național.

Filerul sêracului e tot atât de bine primit — ca și miia bogatului. Deci toți să dăm pentru Casa națională, căci culturii și literaturii noastre și prin urmare nouă și copiilor

noștri — ne dăm. Colecte să se facă prin toate satele românești și nici o casă românească să nu lipsească de pe listele de colectă.

— La sêrbătoarea *Sfântului George* s'a sêvrșit un parastas pentru odichna sufletului marelui fiu al neamului *George Barițiu* — ce-și doarme somnul în cimiterul bisericii române gr.-cat. din Sibiu. Cu această ocazie s'a desvălit și monumentul pe care l'a ridicat fruntașii membrii ai familiei Barițiu, între care să află: deputatul Dr. Aurel Vlad, familia Bontescu din Hațeg, familia Popovici din Hațeg, familia Boldea din Turda, familia Juga Vlaicu din Brașov, familia Pop din Brad etc. etc. Oare neamul slugit cu atâta dragoste de marele *George Barițiu* — când își va arăta prin semne vèzute dragostea și admirația sa față de memoria marelui seu fiu?!

— În sêptemâna trecută s'a ținut în *Deva* o adunare a fruntașilor români din comitatul Hunedoara, în care s'a făcut alcătuirea unui *club comitatens român*. Membrii ai acestui club pot fi

FOIȚĂ

A. VLĂHUȚĂ.

⇒ DAN ←

(ROMAN)

(Urmare)

(2)

Peste câte-va zile se publicau mărturisiri, autograf, fotografii, cari puneau într'o lumină zdrobitoare, tot trecutul, plin de aventuri rușinoase, toate umilințele și peripecțiile prin care trecuse omul acesta. Acum nimeni nu-i mai zicea decât *Veronescu-Prisăcani* și biografia lui era știută și de copii. Se scriau cronici indiscrete asupra modului cum a știut să captiveze inima, prea simțitoare pentru vârsta de 60 de ani, a

unei vèduve grase la trup și la pungă și să devie soțul iubit și răsfațat al acestei bêtrâne senzuale cu obrazii mari și fardați în brațele căreia muriseră trei bărbați legitimi.

Și pe când tot orașul ferbea de isprăvile lui și-l arăta cu degetul, el rumên și surizător, se plimba în trăsura-i elegantă, asista la spectacole și-și purta pretutindeni același aer triumfător al parvenitului fericit, bogat și invulnerabil față de codul penal.

Acesta era pe-atunci eroul de tristă celebritate a zilei.

Doamna *Raspal* e îmbrăcată simplu, într'o rochie neagră, pe figura ei brună se mai vèd urme de frumseță, ochii și gura au ceva bărbătesc, nasul subțire și părul lins, de un negru lucios; pe la tēmples se zăresc câte-va fire albe. Ea stă la masă, pe un scaun de palisandru, exemplar unic, vorbește rar, liniștit, fără să afecteze, — mânele-i albe

și slabe netezesc inconștient penele de struț ale unui evantalu cu plăsele de baga.

— Stăruisem la cameră pentru pensia ce mi-se cuvenea dela bărbatu-meu. Ba azi, ba mâne, trecuse doi ani și nu se făcuse nimic. Mă rugam — cunoșteam o mulțime de deputați — toți îmi făgăduiau, și de geaba. Nu știam nici eu ce să mai fac. Intr'o zi ce să mă pomenesc? Cu dl *Veronescu* în persoană. Bucuria mea; știam că e în comisia pensiilor. Fercheș, amabil, începù să ceară scuze c'a îndrăznit să mă deranjeze, că el a cunoscut pe bărbatu-meu și știe că a fost un profesor distins, că dreptatea mea e strigătoare la cer; în gându-meu: mai bine-ar fi strigătoare la Cameră; dar'... dela o vreme bag seamă că par'că se cam jena... Vedeam eu că are ceva de spus... (Aici Doamna *Raspal* închise puțin din ochiul stâng și dete din cap, c'un zimbet șiret, care se reproduce

toți alegătorii români din comitat. Scopul acestui club este să îngrijască și să apere interesele românilor din comitat — atât în congregație (în adunările dela comitat) cât și pe sate și orașe. Clubul are un comitet de 14 membrii sub presidența deputatului Dr. Aurel Vlad.

— In Dumineca Tomii s'au început *sinoadele* în toate trei eparchiile gr.-or. Fruntașii bisericii române ortodoxe au luat în seamă și au discutat trebile bisericesti și școlare — luând măsurile cele mai înțelepte pentru buna rânduială și înaintarea bisericii și a școlii române.

In sinodul din Sibiu s'a hotărât înființarea unei episcopii noue, cu sediul în Cluj. In sinodul din Arad s'a vorbit despre dorința de-a să înființe în Timișoara sau în Oradea-Mare o nouă episcopie gr.-or. Luându-se în seamă stările de azi — înființarea unei noue episcopii s'a lăsat pentru alte vremuri.

— Metropolitul din Blaj, I. P. S. Sa Dr. Victor Mihăli, a conchemat la Blaj un sinod archidiececan — după-cum să zice în chemător »la dorința clerului, exprimată în sinoadele districtuale din toamna anului 1903«. In sinodul conchemat »să vor cumpăni cauzele grave, pentru care clerul să arată cuprins de îngrijoare, poate mai multă, decât până aci«.

In primul rënd e vorba de congrua preoților gr.-cat. D-zeu să le lu-

și pe figura celorlalți). De, zic, dle Veronescu, ce să mai fac? M'am luat și eu de gânduri... Da el indignat grozav și dându-și ochii peste cap:

»O, doamnă, e teribil ce se petrece în țara asta! Oameni pe cari îi credeam cinștiți, la cari mă închinam, ș'aș fi pus mâna în foc pentru ei... ei bine! i-am văzut de-o venalitate, că mi-e rușine — numai când mă gândesc. Știți ce mi-au spus eri doi colegi din comisia de pensii, pe când stăruiam pentru D-voastră? Mi-au spus curat că nu vor să iscălească raportul, până-ce nu li-s'o da câte-o mie de franci, că D-voastră aveți bani, ce mai umblați după pensii!

— Și nu l'ați dat afară? întrebă pripit un domn cu ochelari și cu barbete blonde, sculându-se de pe scaun, ca să se mai miște.

— Eu, am rămas înmărmurită...

— Și i-ați dat două mii de lei, sunt sigur.

— Da ce era să fac?

— Și cu pensia, cum a rămas?

mineze mințile — să ia hotăriri înțelepte.

In țară.

— *Marea grevă* (streichul) a slujbașilor dela trenuri, după-ce vreme de o săptămână a pricinuit pagube de milioane — a fost înfrântă. Guvernul a folosit toate mijloacele: a primit slujbași dela trenuri, care sunt rezerviști, a mișcat miliția și a luat slujbași împrumut dela Austrieci. Vězându-se slujbașii, strânși cu ușa, rënd pe rënd au lăsat din cererile lor — până le-au lăsat pe toate, cerându-și numai iertare dela guvern. Dar' guvernul n'a mai stat cu ei de vorbă. Cine a intrat de bună-voie în slujbă — i-au primit. Dar' mulți și-au perdut pita — din pricina grevei. Și iarăși mulți sunt dați în judecată pentru călcarea jurământului (căci pe fiecare slujbaș de tren, intocmai ca pe un jude comunal — il joară când intră în slujbă) și pentru agitație. Prin urmare greva slujbașilor de tren s'a sfârșit cu pierderi pentru țeară și cu primjdii și pierderi de pită — a slujbașilor greviști.

— *Dieta țării* a fost închisă în toiul grevei slujbașilor dela trenuri. In săptămâna trecută însă, — regele din nou a deschis dieta — care și-a început lucrările. In zilele acestea să desbat proiectele de legi pentru mărirea lefilor și apoi ministrul de finanțe așterne socotelile anului trecut și arată budgetul pe anul acesta. Budgetul (preliminarul) anului acesta arată atât la chel-

— Intr'o lună s'a regulat tot, fără să mă deranjez.

Și nimeni nu băgă de seamă prin ce tranziție D-na Raspal vorbia acum — nu cu același calm — despre un director de pension, care în toți anii păzește în Septembrie, sosirea trenurilor: »de dimineață el și nevasta lui sunt la gară și cum vęd un părinte c'o fată, il iau pe nerăsuflăte«. Aici d-na Raspal se sculă și lăsând evantaliul, își ridică mâna ca un om care salută și intră în vorbă c'un necunoscut:

— Dacă nu mă înșel, dl și-a adus copila spre a o plasa într'un pansion... Și pe când bietul om umblă zăpăcit, să-și scoată bagajul, să-și caute birje, dl director cu consoarta, după el, nu-l slăbește și-i toacă la ureche: că în cutare pension fetele mor de foame și capătă reumatism din cauză că școala e umedă ca o pivniță; că la M-me X. nu se învață nimic și toată ziua stau fetele pe la ferești și fac bezele la băeții de pe stradă, că Ministerul a hotărât să închidă cutare pansion... și-l amețește cu vorba. Omul

tueli, cât și la venite — creștere de peste 30 milioane de cor.

— In săptămâna aceasta a fost înmormântat Moricz Jokai, unul din cei mai mari poeți și literați unguri. Inmormântarea s'a făcut cu o deosebită pompă.

— *Roada anului* acestuia nu ne dă încă nădejdi statornice. Mai ales lipsa de ploaie — în țeara întregă — a întârziat mult sămănatul cucuruzului. In multe părți a țeri a sămănat cucuruzul a doua-oară. Grânele încă tângesc din lipsa de ploaie. Pomii arată roadă îmbelșugată — dar' cine știe, dacă seceta nu o va înjumătăți. In unele părți a țerii s'au ivit primejdioasele columbace.

In lume.

— *Anglia și Francia* au încheiat contract de prietinie și tovarășia. Asta e mare lucru, căci până acum Anglia era singură și Francia era tovarășă cu Rusia. Prin tovarășia, cea nouă să schimbă fața lucrurilor din Europa, căci Rusia își caută acum nou tovarăș, — poate să câștige ca tovarășă pe Germania (țeara Nemțescă). Monarchia noastră ar rămânea atunci numai cu Italia — de nu-și va căuta prietini și tovarășii noi.

— *In America* s'a început lupta mare pentru alegerea de *president* în statele unite. Căci slujba presidentului de acum să sfirșește cu anul viitor. In

vrea să scape, spune c'a dat arvonă. »Nu face nimic, eu vęd scad arvona, zic că mi-ați dat-o mie, numai ca să vęd scap copila din primejdie, nu de altă«. Și-l apucă de haină. »Întrebați, vęd rog, întrebați pe toată lumea să vęd spună de pensionul meu«. Și îi ia giamașă din mână: »Avem trăsura noastră, poștiți, numai să ne vizitați școala, numai să vedeți cum suntem instalați. In toată Europa nu veți găsi o a doua instalație. Poștiți, două minute, numai să vedeți... Și bieții provinciali, unii de naivitate, alții de silă, cad în cursă. Anul trecut Domnul acesta, mi-a luat așa dela gară opt fete cari erau înscrise la mine...

O doamnă bătrână, care ascultase cu cea mai evlavioasă atenție, făcù ochii mari și întrebă cu o comică mirare:

— Da bine, maică, omul acesta ține și pension de fete?

Se făcù un haz nespus. Bătrâna crezuse, că tot de Veronescu-Prisăcani e vorba.

Dl cu barbete așea de gând să-și manifeste indignarea, yecinica lui indignare

statele unite anume nu este nici rege, nici împărat — ci numai un president, care e ales de popor — din 5 în 5 ani.

Presidentul, de acum, Rosevelt e iubit de popor și să crede, că pe lângă toată lupta purtată de contrarii lui — tot el va fi din nou ales.

Cultura

tutunului de sămânță Turcească.

(Urmare și fine.)

Să nu să culegă odată decât foile coapte.

Să va începe culesul dela rădăcină spre vîrf.

Foile culese se vor înșira îndată ce vor fi destul de ofilite ca să nu se rupă cotorul la înșirat.

Șirurile se vor pune mai întâiu la umbră într'un coșar curat apropiate unele de altele în timp de 2 zile.

După această dospire se scoate la soare.

Lungimea șirurilor să nu fie prea mare fiindcă este greu de umblat cu șire lungi.

Înșirarea să fie rară. Intre două foi să se lase loc cel puțin de una. Dacă foile se înșiră prea des se ard.

Șirurile se pun la soare acățate de corlați. Pentru-ca șirurile să nu se încovoie este bine ca ele să se lege

în contra a tot ce e necinste, printr'o frază importantă și cu oare-care filosofie la mijloc; dar' ce efect putea să mai aibă acum? Atâta ris, pentr'un lucru de nimic... începea să-l indispuie. Câte-un cuvânt frumos, îl obseda, îi umbla prin gură, enervant ca un fir de păr. Făcîu câți-va pași, mai apăsați, ar fi vrut să găscască pe cineva demn de fraza, care îl punea în neastîmpăr.

Și cu mâinile la spate, se oprî în fața unui tîner ce sta de-o parte la o meschioară de nuc, și desemna un cavaler pe dosul unui program.

— Ce zici, poete, de lumea asta?

— Nimic, dle inspector, răspuse tînerul după un mic interval, fără a-și ridica ochii de pe hîrtie.

Domnul cu barbete era inspector peste monumentele istorice, post creat pentru el — Mișu Razi, nu pentru monumente. Își luă ochelarii și scoțîndu-și batista, îi aburî, îi șterse, și îi puse: toate acestea — cu o cochetărie de mișcări, în care neapărat degetul cel mic își păstra cu grație cunoscuta lui

de drugii subțiri și să se pună cu aceștia pe corlați.

În lipsă de drugii, să se înșire foile pe sfoară mai grosioară și să se întindă bine de corlați; pentru-că dacă se lasă șirurile slabe ele se încovoie, foile alunecă în jos se îndeasă și se ard.

Să nu se lase foile la rouă sau ploaie.

Șirurile de foi uscate să se conserve întinse, în coșare, ear' nu să se îndese în podurile caselor sau prin chelare.

Coșarele să fie curate și uscate bine pomăstite și închise de toate părțile.

Să se lase numai un ochiu sau două de fereastră închise cu geam. Cu chipul acesta ceața de afară nu va mai pătrunde în coșare ca să înegrească foile.

Să nu se țină vite în coșarele pentru tutun.

Bălegarul vitelor dă tutunului miros urît și aburii din bălegar îl înegrește și-l face să mucească.

Păpușirea să se facă când timpul va fi prinos. Foile să nu fie nici prea umede, nici prea uscate. Dacă sunt prea umede, să înegresc și chiar mucească. Dacă sunt prea uscate nu se întind bine și se rup. În ori-ce cas perd din preț.

Păpușele să nu aibă mai mult de 15 foi, să se îngrijească ca să fie într'o păpușă foi de aceeași mărime. Să nu se amestece virfurile cu poala sau

poziție, ceva mai în sus, firește și mai depărtat de celelalte. Se plecă și privi un moment chipul cavalerului, la care tînerul lucra înainte c'un aer distras.

— Hm... da d-ta ai toate talentele.. toate talentele, braavo...

Și asupra acestor aprețieri, la care nu i-se răspundea nimic, se uită la ceas — erau aproape douăsprezece, lumea începea să se retragă; privi un moment în juru-i, ca un om care nu știe ce caută, apoi își netezi barbetele și salută ceremonios. Directoara îl petrecu până la scară.

Tînerul, trase câte-va linii îndesate peste figura cavalerului seu, și lăsînd creionul, se uită în salon, era singur. Îi răsuna încă, supărător, în cap vorbele inspectorului, a cărui familiaritate îl enerva; poate chiar cuvîntul poet, de care conștiința lui lega un șir de dureri sfînte, îi făcea rău, auzit așa din gura omului acestuia, suficient afectat și pururea încântat de sine.

O domnișoară intră grăbită.

cu mijloacele, nici foile bune cu foile rele, arse, negre, mucede sau pâlite.

Legătura să nu fie nici prea strînsă nici prea slabă. Dacă este prea strînsă foile se înegresc și se mucează la cotor, dacă este prea slabă păpușele se desfac.

Păpușele se vor conserva în coșare în stivuri pe lăviți, ridicate de-a-supra pămîntului de 2 sau 3 palme. Stivurile trebuie să aibă o înălțime dela 30 centimetri până la 80, după-cum vor fi de umede. Cu cât păpușele vor fi mai umede cu atît stivurile trebuie să aibă înălțimi mai mici.

Nu este bine ca să se facă tembelicuri, foile se strică și se înegresc.

Cînd păpușele sunt umede nu este rău a se pune pae printre ele.

Să se caute din cînd în cînd stivurile și acele care vor începe să se încălzească să se desfacă pentru a se răcori și a se reface din nou.

Să se țină ușa și ferestrele coșarelor închise pe timp de ceață sau ploaie.

Este bine însă a se deschide cînd timpul este uscat.

Proces de presă. Procesul de presă al dlui Ioan Moța din Orăștie pentru articolul »A murit Matia«, pentru care a fost judecat din partea tribunalului din Cluj a doua oară tot la pepeapsa dintăiu un an temniță și 1000 cor. în bani să va pertracta la Curie a doua oară în 1 Iunie. (»P. R.«)

— Domnule Dan, trebuie să joci cu noi un cadrul, nu se poate să ne refuzi.

El zimbî și încercă să se scuze; dar' încă două eleve veniră și vesele, vorbarete, aprinse de joc, îl rugară frumos și îl înduplecară.

Dan era profesor de filosofie și de limba română la clasele superioare.

Pentru el era afișate pe pereți în cancelarie, atâtea programe oficiale, ca să nu se mai întindă la vorbă lungă, ca acum patru ani, cînd s'a pomenit în vară cu materia neisprăvită. Fetelor le plăceau orele lui de lecție. Examina rar, ș'atunci făcea mai mult o conversație și dădea note bune.

El căuta să pună pe eleve în curent cu mișcarea intelectuală a timpului, le învăța să gîndească — lucru puțin obicinuit în școală pe vremea aceea, profesorii bizuindu-se mai mult pe memoria decât pe inteligența elevilor — le arăta cât e de prețios darul de a observa de a analiza și pricepe vieța în toată însemnătatea și frumusețea ei.

(Va urma.)

DIN LUME

Austro-Ungaria. Delegațiunile au fost convocate pentru 14 Mai n. Delegații aleși de camera imperială au ținut o ședință pentru a se înțelege în privința mandatelor în comitet. Au fost designați: Jaworski de president și Gautsch de vicepresident al delegațiunii ear' Chlumetzky de președinte al comitetului bugetar. Și ultima ședință a camerei imperiale a decurs în modul obișnuit acum: cetirea incurselor și votări nominale. Intre incurse era și o interpelare a deputatului Dr. Skedl relativă la îmbunătățirea salarelor inspectorilor școlari districtuali. Ministrul-președinte Dr. Koerber a avut zilele trecute o întâlnire cu președintele clubului celor tineri, cu care a conferat timp mai lung, conferența aceasta nu a avut însă nici un rezultat politic. Mare zvon în cercurile parlamentului face acum afacerea deputatului Walewski, care a fost consilier administrativ al societății de industrie de lemne alui Popper, s'a încurcat în niște procese mărsave, din care cauză clubul polon se va vedea silit a decide suspendarea lui Walewski din club, până la finirea procesului. — În Budapesta s'a ținut în 5 Mai n. un consiliu de ministri sub presidenția M. Sale Impăratului, care a durat dela orele 1 până la 4 $\frac{1}{2}$ d. a. și la care au luat parte ministrul de externe Goluchowski, ministrul de război Pitreich, șeful marinei Spaun, ministrii președinți Dr. Koerber și Tisza și ministri de finanțe Dr. Böhm și Dr. Lukács. Toate chestiile relative la proiectele ce se vor prezenta delegațiunilor și bugetul comun pe anul viitor (1905) au fost stabilite.

România. Corpurile legiuitoare au fost închise Mercuri, 4 Mai n. c. cu un mesaj regal, care a fost citit la Cameră și Senat de ministrul-președinte Sturdza. În mesaj se constată că s'a consolidat starea normală în care a intrat finanțele statului și s'a întărit creditul țării. Alcătuirea tarifului vamal va da un nou avânt dezvoltării economice a țării, printr'o protecțiune amăsurată a muncii naționale. Legea reorganizării comunelor rurale asigură o mai deplină satisfacere a intereselor locale, dând totodată statului mijloace de a controla administrația generală a țării. Convențiunile votate string legăturile internaționale ale României. Legea asupra fondului porturilor va contribui la dezvoltarea lor precum și la progresul navigațiunii Dunării, a acestei însemnate artere a comerțului român. Crearea unui al nouălea batalion de vânători și a corpului de grănicerii precum și căile și mijloacele pentru a dota artileriei cu tunurile cu tragere repede. Astfel să măresc și să întăresc măsurile de apărare a țării și i-se înalță situațiunea ce ocupă între state. Mesajul finește cu mulțămitele preainalte pentru activitatea deputaților și senatorilor și urarea ca binecuvântările cerului să se reverse cu prisosință asupra Regatului Român.

Rusia. Situațiunea fiind serioasă, Rusia a decis a mobiliza neîntârziat corpurile de

armată al 10-lea și 18-lea pentru războiul cu Japonia. Japonezii debarcă neîntrerupt trupe pe uscat. Se așteaptă ziinic debarcarea de trupe japoneze între Takurhan și gurile râului Yalu. Japonezii au început a debarca trupe și la Liautung, pe peninsula unde se află Port-Arthur și deoarece vasele de război ale Rușilor sunt închise în Port-Arthur și nu pot opri debarcarea trupelor japoneze, aceste vor asedia și pe uscat Portul Arthur.

Germania. Schimbarea în comandamentul din Africa de Sud-Vest ocupă opinia publică. Se crede că cu numirea generalului Trotha de comandant superior al puterilor armate din Africa de Sud-Vest se urmărește o acțiune mare în coloniile răsculate. Parlamentul german a adoptat în a doua cetire proiectul de lege relativ la despăgubirea ce are a se da de către stat deținuților nevinoși. Camera deputaților prusiană continuă cu discuția proiectului de canalizare. Ministrul de comerț Möller a declarat că ministrul a fost unanim convins despre importanța proiectului și că are dritța ca prezentarea proiectului să și ducă la realizarea marelui opere culturale.

Italia. Camera italiană a început iarăși ședințele sale. Președintele Bianchieri în discursul de deschidere a amintit despre visita președintelui republicii franceze Loubet, la curtea regală italiană. Primirea din partea orașelor Roma și Neopole au manifestat simțurile de simpatie și pretenie, de care e însuflețit poporul italian pentru națiunea franceză. Comisiunea înstituită în afacerea fostului ministru de culte Nasi a prezentat raportul său, în care se constată că învinuirile aduse contra lui Nasi, că ar fi întrebuițat bani ai statului pentru scopuri particulare, sunt adevărate. Din incidentul călătoriei președintelui republicii Loubet la Italia, care nu l'a vizitat pe Papa, din partea curiei s'a adresat o notă către nunțiile din străinătate în care aceste sunt provocate a lua la cunoștință că Papa nu poate primi pe nici un suveran catolic care ar visita pe Regele Italiei. Regula aceasta introdusă de Piu al IX-lea va urma-o, ca și înaintașul seu Leo al XIII-lea, și Piu al X-lea.

Francia. În consiliul de ministri ținut în palatul Elisée, președintele Loubet a raportat despre călătoria sa în Italia, amintind despre manifestațiunile de simpatie de cari s'a bucurat din partea casei domnitoare, a guvernului și poporului italian. — Din partea curiei s'a adresat o notă de protestare pentru ofensa mare adusă capului bisericii catolice prin visita lui Loubet la Roma. Consiliul de ministri francez a decis a răspunde la nota aceasta într'un mod decis. Ambasadorul francez la Vatican, Nizard, a fost împuternicit să dea de cunoscut Papei că guvernul francez nici forma nici conținutul notei nu voește să le cunoască. Protestul se va privi ca neexistent.

Serbia. Se svonește că nu numai ambasadorul englezesc ci și cel al Germaniei nu se va întoarce la Belgrad. Causa să fie

că Regele Petru s'ar fi exprimat față de ambasadorul Rusiei, Gubastow, că chestia conjurațiilor a rezolvat-o pentru a împlini numai o dorință a Țarului, ceea-ce se privește ca o ofensă pentru cealaltă parte a Europei. „D"

NOUȚĂȚI

Distincțiune. »Asociațiunea română pentru înaintarea și răspândirea științelor« din București, Seminarului archidiecezan pedagogic-teologic »Andreian« din Sibiu, pentru anualele institutului și produsele literare prestate din partea profesorilor institutului trimise la expozițiunea aranjată de aceasta Asociațiune la 21 Septemvrie 1903 i-s'a acordat Medalia de aur, ear' directorului institutului Dr. Eusebiu Roșca »Medalia de argint«.

Conteasa Tisza István — damă de palat. Un autograf preainalt apărut în foaia oficială, numește pe contesa Tisza, soția ministrului președinte, damă de palat.

Sinucidere. Sâmbătă, 7 l. c. pe la 5 ore după amiază s'a împușcat în promenade orașenească Vékony Ferencz, student pe a VIII. clasă a gimnasiului ref. din loc, trăgându-și un glonț de revolver în inimă. Sinucigașul este fiul medicului comunal Dr. Vékony din Chișineu. Era student de altcum bun, însă pârdașnică de dragoste ce o tracta după-cum se aude, cu o învățătoarească dela școala de fete de stat, și care îi refușă amorul, îl duse la fapta nesocotită. — Luni fu petrecut de ai sei și o asistență numeroasă până la gară, de unde fu transportat la locul nașterii spre a fi înmormântat.

La »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« s'au primit membri ajutători d-nii: Ioan Droc, protopresbiter emer., Dr. Ioan Borgia, prof., Dr. Dumitru Stefan, Dr. Ioan Neamțu, Dr. Traian Morcan, Dr. Aurel Nyilvan, candidați de avocat; d-na Ana Dr. Moga, ear' membri ordinari: Constantin Genie, sod. pant., Victor Buzulescu, sod. croit., Mihail Șerdean, sodal lăcătuș, Eugen Macarie, sod. lăcătuș de mașini, Ioan Oitean, sod. pant., Ioan Bela, sod. pant., Ioan Calini, sod. pant., George Besoiu, sod. șepcar, Petru Drăgan, sod. pielar, Ioanichie Bota, sod. croitor, Vasile Brumariu, sod. pant., Gregoriu Lupșa, sod. faur, Vasile Lucaciu, sod. faur, Simion Luca, sod. măsar și Demetriu Comaniciu, sod. pantofar.

Reforma examenelor de maturitate. Comitetul permanent al senatului pentru instrucțiunea publică regnicolară a ținut la 3 și 7 Mai ședință sub președința profesorului de universitate Dr. Beöthy Zsolt, în care s'a discutat asupra revisuirii examenelor de maturitate. Abandonând chestiile principale în materie de organizație a examenelor de maturitate, comitetul s'a mărginit exclusiv la desbaterea asupra chestiunii ridicării nivelului și simplificării examenelor de acest gen.

Din propunerile mai importante ale comitetului sunt următoarele: Reducerea obiectelor pentru examenul scripturistic, precizarea mai minuțioasă a obiectelor pentru examenul oral, regularea chestiei întrebărilor dela examenele verbale, amplificarea cercului de drept al comisarilor ministeriali și în fine ridicarea taxelor pentru examene. Sub durata discuției comitetul a căzut de acord și asupra unei împrejurări tot atât de importante și anume, că pentru oficii inferioare de funcționari și la obținerea dreptului de voluntariat să nu se receară maturitatea, ci să fie desulă și calificația ce o dă atestatul de pe clasa VIII.

*

La fondul de 20 bani. Intemeat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu. pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor noștri, au bineoit a dării: d-nii Dr. Ioan Mișu, avocat (Vinelea), 20 cor.; Dr. Vasile Preda, adv. (Câmpeni), 3 cor. Dr. Ioan Margita adv. (Geoagiu), 2 cor.; Jovian Murășan, protopresb. (Turda), Gregoriu Pletos, prof. gimn. (Năsăud), Iosif Comanescu, paroch (Codlea), Dr. Ioan Radu, prof. gimn. (Brad), Sergiu Medean prot. (Sebeșul săs.), Iosif Morariu, protopresb. (Dobra), Vasile Domșa prot. (Orăștie), Demetriu Moldovan, prot. (Sigișoara), Romul Furduiu, prot. (Câmpeni), Dr. Ioan Șenchea, adv. (Făgăraș), Dr. Nicolae Comșa, medic (Seliște), Dr. Iosif Pușcariu, adv. (Brașov), Dr. Ioan Stroia, prot. (Seliște), T. V. Gheaja, prot. (Hațeg), Dr. Ioan Fărcaș, adv. (Dej), Dr. Gavriil Buzura, adv. (Lăpușul-ung.), Virgil Onițiu, director gimn. (Brașov), fiecare câte 1 cor.; Vic. Tordășianu, 10 bani. La același fond au mai dăruit în memoria învățătorului Mihail Dăianu din Cenade, parochii Ioan Roman din Tălmăcel și Nicolae Duma din Vărmaș, fiecare câte 1 cor.

*

Când pot fetele fi primite la muncă? La întrebarea aceasta de interes public dă un răspuns competent o decisiune mai nouă a Curiei, în care se zice că fetele minore în ori-ce împrejurări materiale înainte de împlinirea vârstei de 14 ani sunt atât de puțin dezvoltate, încât înainte de 14 ani nu pot fi primite la muncă.

*

Frizer bestial. Friserul Erdős János din Parád locuia în chirie la v. d. Toth Jozsefné. Femeea avea o fetiță frumoasă de 9 ani, Marcela, cu care Erdős avea relații rușinoase. Fetița numai după luni de zile și-a mărturisit mamei sale rușinea și mama, care era mult avisată la creșterea și capeta dela Erdős, în loc să-l fi dat afară pe acesta, și-a dus fetița la bunicii ei din satul vecin. Mama a luat fetița de mâni și așa au plecat prin pădurea din Parád la bunici. Merșeră deja o cale bunicică, când de-odată dintr'un tufiș des se auziseră împușcături de revolver, patru dup'olaltă, trei au intrat în corpul fetiței, care a murit pe loc, una a nimerit pe mamă. N'a trebuit mult căutat ucigașul. Erdős János nici nu și-a negat înfrorătoare crimă și curtea cu jurați din Eger l-a osândit la 15 ani robie. Erdős a insinuat nulitate la Curie, dar' Curia a aprobat sentința tribunalului.

Pentru proprietarii de pământ.

Prin publicațiunea sa dto 25 Aprilie n. c. Nr. 4739, magistratul orășenesc din loc vestește despre următoarele:

Pe baza dispozițiilor articolului de lege XII. din 1894 referitor la economia de câmp și la poliția de câmp:

1. fiecare proprietar (stăpân) de pământ sau arândator este obligat de pe întreagă posesiunea sa să stărpească mărăcinii (scăeții) înainte de floare, hameiul sălbatic până la începutul lui Maiu, mătasa din trifoiu însă îndată ce se ivește;

2 sămânță de trifoiu și de lucernă nu este ertat să se pună în vânzare până ce nu sunt temenic curățite de mătasa.

Executarea acestor dispozițiuni vor fi strict controlate de căpitanul poliției orășenești respective de organele poliției de câmp în înțelesul § 95 K., respective §. 94 K., din art de lege XII. din 1904, neîmplinirea acelor dispozițiuni va fi strict pedepsită în bani sau cu închisoare corăspunzătoare.

Ne împlinim numai datorința aducând cele de sus și pe aceasta cale la cunoștința obștei noastre.

Sibiu, 30 Aprilie n. 1904.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

D. Comșa,
pres.

V. Tordășianu,
secretar.

Războiul ruso-japonez.

Războiul rușilor cu japonezii — din zi în zi crește și să face mai crâncen. Căci amândouă țările, ce stau față în față — trimit zilnic mii și mii de soldați noi pe câmpul de bătaie — unde azi sunt peste o sută de mii de oameni, gata în ori-ce minut să-și verse sângele pentru țeară și la poruncă. Bătaia pe mare — să pare ca sfârșită și anume cu învingerea Japonezilor, care în zilele din urmă au întundat puternicul Port-Arthur. Corăbiile Rușilor stau închise în port — nu mai pot eși în largul mării, căci eșirea portului e închisă cu corăbiile japoneze, scufundate anume, ca să oprească drumul.

Acum curge bătaia cea mare pe uscat. Riuul Yalu a fost până acum miezuina între cele două tabere îndujmănite. Japonezii însă au străbătut peste riu și au nimicit trupele muscălești, întâlnite în cale — cuprinzând multe orașe din mâinile Rușilor. Sfirșitul războiului, precum să vede, este foarte îndepărtat.

Știrea că în lupta de lângă Homotan a căzut și generalul Kastalensky, se confirmă în chip oficios. El a murit lovit d'un glonț când se lupta în fruntea trupelor.

Retrăgându-se din Foengvanciong, Rușii au incendiat toate satele în drumul lor, ca și astfel să îngreuneze înaintarea Japonezilor.

În acest drum Japonezii s'au întâlnit cu 2200 Rușii. *Aproape întreaga oștire rusă a fost nimicită.* 400 au căzut în captivitate, restul morți și răniți. Japonezii au luat d'asemeni și cele 6 tunuri rusești, muniții multe și îndeosebi multe recușite de spital.

Pe cei 1300 Rușii căzuți la Yalu Japonezii i-au înmormântat cu pompă militară.

Știrile sosite din Petersburg anunță că în urma demersurilor generalului Kuropatkin și Skridlow, locotitorul imperial Alexeiev a fost rechemat. Urmas al său va fi marele duce Nicolae Nicolaievici. În cercurile palatiste Alexeiev este grav acuzat pentru catastrofele din Mandșuria.

Tokio. Se asigură că generalul Stüssel a primit dela Skridlow ordinul să încerce a ieși din Port-Arthur cu vasele de războiu mai mici ear' panferatele din interiorul portului să le scufunde pentru a nu ajunge în mâinile Japonezilor.

Ordinul de zi a generalului Stüssel.

Petersburg. Raportul agenției telegrafice ruse vestește din Port-Arthur: Generalul Stüssel a dat următorul ordin de zi: La 30 Aprilie și la 1 Maiu a trecut inamicul peste riuul Yalu. Trupele noastre s'au retras în pozițiuni din nainte alese. Eri trupe dușmane au debarcat în apropierea sinului Kin-Tșu și spre sud dela Picevo. Acum începe acțiunea noastră. Dușmanul va tăia calea ferată, se va nisui să împingă trupele noastre spre Port-Arthur și să ocupe acest oraș, care este fortăreața cea mai orientală expusă a Rusiei. Să o apărăm, până ne sosesc trupele eliberatoare. Imi consider de sfântă datorință a accentua, că neconținut aveți să veghiați și să fiți precauți, ca să puteți da pept cu deșințitate cu dușmanul, întempele-se ori-ce, dar' prezența de spirt nu este permisă să o perdem. Cugetați la aceea, că în războiu toate-s cu puțință, și că cu ajutorul lui Dumnezeu vom împlini opera incredințată nouă.

Tokio. Trei vapoare cari aduceau soldați din divizia VII. Japoneză, au ajuns eri dimineața la orele 7 în apele Liaciangului. Deoarece era tocmai flux, vapoarele nu s'au putut apropia de țerm și nici luntrile nu se puteau folosi, soldații au sărit în apă până la umeri și așa au mers spre țerm. La orele 2 și 20 m. au ajuns uscatul, au ocupat înălțimile și fără să mai întâmpine rezistența din partea Rușilor, au arborat steagul.

Numărul Japonezilor debarcați la Pitzevo, spre nord-vest de Port-Arthur, este de 40.000. De aici Japonezii au continuat drumul spre Port-Adam, unde au juns linia ferată care duce la Port-Arthur.

La 8 Maiu. Japonezii au impresurat Port-Arthurul. Dinspre uscat întreg teritoriul este în stăpânirea Japonezilor, car' dinspre mare canalul d'asemeni a fost închis de vasele încărcate cu bolnavi mari de petri, așa că abea cu luntrea se mai poate ieși din port. Peste o zi doauă va începe bombardarea din toate părțile. Vasele de războiu rusești închise în port sunt condamnate a sta inactive, deoarece nu pot eși la largul mării, unde și de altfel Japonezii își au concentrată flota.

Mobilizarea totală a armatei ruse.

Conform raportului lui Matin din Petersburg, este considerat ca foarte posibil, că până la finea lunii lui Iunie întreaga armată rusă să fie pusă pe picior de războiu. Țarul va trece Joi trupele garnizoanei din Petersburg în revistă, cu care ocaziune se așteaptă din partea împăratului o alocuțiune către trupe și corpul ofiteresc extraordinar de importantă.

Ziarului »Daily Mail«, i-se raportează din Petersburg, că guvernul rus a revocat comanda de cărbuni pe seama flotei din Baltica, care probabil va rămânea în Europa.

Cursul pieții din Budapesta

— în 13 Maiu n. 1904 —

Per 50 kgr.		Piment . . . 105'00—107'—
Grâu . . . 8'04— 8'11	Cassia . . . 90'00— 98'—	Cuișoare . . . 96'00—100'—
Săcară . . . 6'30— 6'42	Orz . . . 5'80— 5'95	Ghimber . . . 113'00— —
Mei . . . 5'45— 5'90	Ovės . . . 5'28— 5'32	Paprică . . . 70'00—180'—
Cucuruz . . . 5'10— 5'15	Rapită . . . 10'35— 10'80	Ulei de in . . . 63'00— 64'—
Triloi . . . 52'00— 60'—	Lucernă . . . 55'00— 60'—	„ de rap. . . 63'00— 65'—
Mohor . . . 9'50— 10'50	Măzărice . . . 7'00— 7'50	„ de lem. . . 116'00—119'—
Fasole . . . 8'50— 9'25	Mazăr . . . 6'00— 7'—	In brut . . . 00'00— —
Mazăr. coj. . . 15'00— 21'—	Linte . . . 13'— 22'—	Cânep. br. . . 64'00— 70'—
Păsat . . . 5'75— 6'—	Mac . . . 26'00— 28'—	Lână nsp. . . 120'00—124'—
Sēm. de in . . . 00'00— 00'—	S. de cânep. . . 8'50— 9'—	Per 1 kgr.
Prune . . . 24'25— —	Lictar . . . 25'25— 25'50	Unt proasp. . . 1'50— 2'16
Untură . . . 64'50— 65'—	Slănină . . . 56'— 56'50	Caș Emental . . . 2'10— 2'20
Slănină . . . 56'— 56'50	Zahar brut . . . 19'45— 20'30	„ Groer . . . 1'20— 1'40
Cafea lava . . . 70'00—115'—	Caf. Santos . . . 43'00— 45'—	„ Trapist . . . 1'20— 1'50
Caf. Portor. . . 80'00—125'—	Caf. Portor. . . 80'00—125'—	„ Liptau . . . 0'88— 1'30
		Brânz. de oae . . . 1'10— 1'40
		Bumbac bal. . . 00'00—00'00
		Portoc. lada . . . 5'50— 8'50
		Lămâi „ . . . 4'50— 6'—
		Ouă (1440) lada . . . 66'—78'—
		Per 100 kgr.
		Miere . . . 100'00—120'—
		Ceară . . . 130'00—140'—
		Nuci . . . 30'00— 60'—
		Cartofi roză . . . 5'40— 6'—
		Cart. galb. . . 5'00— 5'75
		Ceapă roșie . . . 3'00— 6'80
		Usturoi . . . 12'00— 16'—
		Piper n. . . 150'00—152'—
		Per 100 Litr.
		Spirit raff. . . 148'00—152'25
		Spirit brut . . . 146'00—147'25
		„ denat. . . 46'00— 46'50
		Treverk . . . 80'00— 85'—
		Sligoviț . . . 100'00—130'—
		Țuică . . . 18'00— 18'50

Prețul făinei din 13 Maiu n. 1904.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
14'40	13'80	13'20	12'80	12'40	12'00
6	7	7½	8	Tărăte	
11'40	10'70	10'00	9'80	4'10	

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 19—25 Maiu n. 1904

Joi	19 Hunedoara. Olpret. Mociu. Sămbătu-de-jos. Orlat.
Vineri	20 Jucul-de-jos. Mic sasa.
Sămbătă	21 Batoș.
Duminică	— — — —
Luni	— — — —
Marti	— — — —
Mercuri	25 Uzon. Bachina. Șomeș-mare.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dum.	a 6-a d. Paști a Orbului glas 5. sft. 10.
Dum.	2 P. Atanasie 15 Sofia
Luni	3 M. Timoteiu 16 Ioan
Marti	4 M. Pelagia 17 Pascăie
Merc.	5 M. Irina 18 Venanția
Joi.	6 (+) Înălțarea Dni 19 Celestin
Vic.	7 M. Acație 20 Francisca
Sămb.	8 (+) A. și E. Ioan 21 Prudens

Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

Sz. 355—1904

Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírre teszi, hogy a dévai kir. törvényszék-

nek 1901. évi 17416, 12417 szánu végzése következtében Dr. Moldován Silvas ügyvéd által képviselt Trif Nicolae és Berian Ion javára Csöz Ferencz maros-illyei lakos ellen 900 és 300 kor. s júlikaai erjég 1901. év december hó 20 án foganatos tolt végrehajtás utján letoglalt és 1462 kor. 83 fill.-re becsült köv. k. zó ingóságok, u. m. szobabútorok, konyhaedények stb. nyilvános árverésen eladatnak.

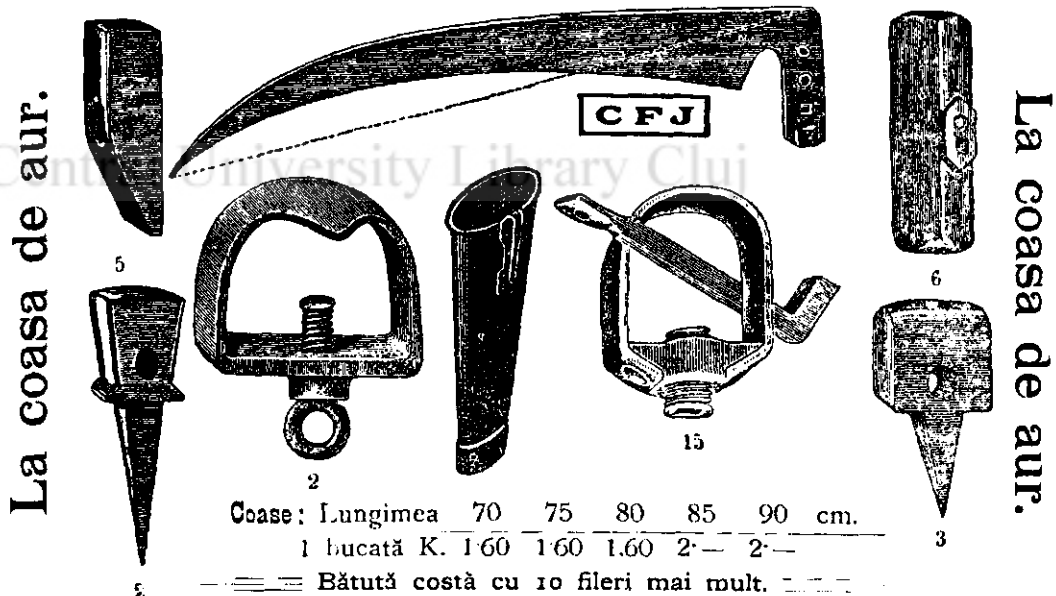
M-ly árverésnek a maros-illyei kir. járásbíróság 1904. évi V. 200 számú végzése folytán 900 és 300 kor. tők. követelés, ennek 1901. évi szeptember hó 2 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódj. és eddig összesen 117 kor. 6 fill. érben bíróság n. ár megállapított költségek erjég Maros-Ilyén alperesnek lakásán leendő eszközésére 1904. évi május hó 18-ik napjának d. e. 8 órája határidőül közzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel o y megjegyzéssel havtnak meg, hogy az éntett ingóágok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igézőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amenny ben az árverezendő ingóágokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt M.-Ilyén, 1904. évi május hó 4. napján.

Dobra László,
kir. bir. végrehajtó,

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul CFJ, care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vëndute. —

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra.

Coase de-acestea cu semnul CFJ să mai pot procura la firmele următoare:

Consum Verein, Heltau. Joh. T. Gross, Mühlbach. Regine Buchholzer, Katzendorf. Josef Graef, Schönau. Michael Ehrmann, Marktschelken. Michael Simonis, Langenthal. Carl Waldt, Bolkacs. Joh. Schlatiner, Kaisd. Joh. K. Schuller, Agnethein. Jos. Schuster, Frauendorf. Andreas Nemenz, Reichesdorf. W. Prischak, Girlsan.

Nicovale, forma, fig. 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 300 grame.
1 bucată K. —96 —96 1 bucată K. —86 —90 K 1'—

Nicovalele și ciocanele se vënd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase, pentru înțepenirea coasei Fig 7. Tocuri de cuți smălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară 1 bucată K. —40
Dimensiunile 34/41 39/33 40/42 mm
1 bucată K. —24 —30 —40 K. —40

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație bogată. — Indeosebi recomand: *Cuțile americane* 1 bucată K. —40. *Cuți de Bergamo* vinete-închise, cu semnul CFJ 1 bucată K. —80.

Toporiști de coase, obicinuite, de lemn K. —44. — Toporiști pentru coase de holde (model întrodus de Julius Teutsch) 1 bucată K. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicinuite de lemn, 1 bucată K. 1'30.

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie**
și **conomie** solid și exact
lucrate, ofere spre cumpărare
I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)

16-52 ilustrat gratuit și francat.

„**IDEAL**” institut tipografie și librărie

in Hunedoara (Vajda-Hunyad).

Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

La „**Pannonia**” cafenea și restaurațiune
din Orăștie.

Să afli **Pelin de Versecz**,
excelent de bun și dulce **1 litr. 50 cr.**

Un pahar de **Bere 8 cr.**

Cel mai mare deposit de ciasornice,
giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

Transilvania

(144) la 18-26

Iulius Erős

in Sibiu, Strada Cisanădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice,
giuvaeruri de aur și argint,
podoabe bisericesti etc

Toate obiectele
bine și frumos lucrate,
ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Deja mai mult de 15 milioane cor. am plătit, în scurt timp, mușterilor nostri.
Singular în timpul din urmă cele mai mari câștiguri și anume, marele
premiu de **605.000** cor. pe Nr. 57080

Câștigul de 100.000 cor. pe Nr. 74366	Câștigul de 80.000 cor. pe Nr. 8361
„ „ 100.000 „ „ 52528	„ „ 70.000 „ „ 81171
„ „ 100.000 „ „ 94780	„ „ 70.000 „ „ 5498
„ „ 90.000 „ „ 109780	„ „ 60.000 „ „ 51613
„ „ 90.000 „ „ 83610	„ „ 60.000 „ „ 76347
„ „ 90.000 „ „ 92787	„ „ 50.000 „ „ 4036

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre
toate loteriile din lume, îndemnăm pe fiecare ca dela acesta să-și procure
losurile. — In a 14-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

cu câștig în bani. In total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

in ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1,000.000 Kronen.

Speziell 1 Prämie mit **600.000**. 1 Gewinn à **400.000**.

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**. 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000**, und noch viele andere;

zusammen **55.000** Gewinne und Prämie im Betrage von

Kronen 14,459.000.

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o opitme ($\frac{1}{8}$) fl. -75 sau cor. 150 pentru un pătr. ($\frac{1}{4}$) fl. 150 sau cor. 3—
„ o jumăt. ($\frac{1}{2}$) „ 3— „ 6— „ 1 întreg ($\frac{1}{1}$) „ 6— „ 12—
și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

17 Maiu n. a. c. la

A. TÖRÖK & Co.

Casă de bancă in Budapesta.

— == — Cel mai mare debitant al Ungariei in loteria de clasă. — == —

Secțiunile loterie de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.
1. filială: Vaitznerring 4.

2. filială: Museumring 11.
3. filială: Elisabethring 54.

Scrisoare de comandă: a se tăia. **Dlor A. Török & Comp. prim-colectorii, Budapesta.**

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiata, dimpreună cu planul oficial. (217) 6-6

Suma de coroane ..... } este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge.
} urmează prin mandat postal. }

Adresa exactă { .....

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139) Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

18-52

„AGRICOLA“

însoțire economică de magazin și anticipații

(143) și-a început activitatea în 18-52

HUNEDOARA (Vajdahunyad).

Cancelaria și Magazinul însoțirii se află în casele proprii.

Însoțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucurus, ovăș, țărițe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

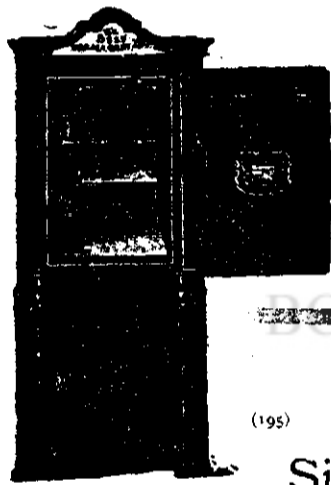
Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel alui

(195) **R. ÖSZY** 17-52

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. — Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune

rării, că acest aparat

(190) de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani. 18-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amigeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tracterare norma a a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoare-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja etinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală

(230) „**PECUNIA**“ întreprindere de credit, 18-52

Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea chiltilor, treptelor, umbitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocasiunea vizitelor de noapte. In fabrice,

meri, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce soseșc noaptea sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economii păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suă și noaptea în pod unde se păstrează nutretul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 filei subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 18-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**

BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Cumpărare ocațională!

32 bucăți numai 6 fl.

In urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt incredințat să vind marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffmanberg's Centrale**

(226) 18-52 Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.